

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 6 Martiu.

Am nisuit totdeauna să căutăm a face lumină în afacerile bisericești noastre și ne va servi spre mângăere, dacă prin o serie de articuli eșiți din pēna unui zelos fiu al bisericești noastre, vom înfățișă cu succes adevăratul progres din viața noastră bisericească, precum și relele, ce stau curmeziș în calea progresului nostru de a aduce biserica în stare încheată, în stare normală și conformă cu dorințele celor mai buni fi ai ei, cu dorințele celor ce nu crută nici muncă spirituală, nici jertfe materiale de a vedea biserica ridicată pe pedestalul cel mai înalt și mai binefăcătoriu.

Etă articolul:

În fața sinodului procsim archidieceșan.

I.

Românii din Ardele în lipsa unui alt teren de activitate sunt siliți din ce în ce mai mult a-și îndreptă privirile lor asupra bisericești, de care se alipește cu trupul cu suflet, ca cătră o instituțiune, ce are iniuriere binefăcătoare asupra vieții lor.

Nici nu se pōte altmintrea. Conșcii de responsabilitatea actelor lor, umiliți de nenorocirile trecutului fatal, în care lumea din afară a nimicit tendințele de a se mișcă liber și de a-și asigură liniștea vieții prin instituțiuni trainice, românii s'au grupat cu toții la o lucrare armonică pe terenul vieții bisericești, și a după o muncă de peste 20 de ani, este bine ca să reasumăm, ce s'a petrecut în acest timp mai cu sēmă acum, când ne aflăm în fața procsimului sinod, ca în modul acesta să înfățișăm cetitorului starea faptică a bisericești și ce ar mai fi de făcut să se facă în mod nimerit și priincios bisericești.

Douăzeci de ani în viața unui popor, în viața unei bisericești sunt un picur în mare, sunt un minut din eternitate și de aceea în istoriă întâlnim epoce de sute de ani, în cari omenimea lănceșce, sciințele stagnează fără să lase urme adēnc gravate posterității, fără ca contemporanii să pōtă creștă la rēvaș unele momente, cari să asigure acelei epoce timpul unei izbândi mai puterice și mai de viață.

Sute de ani înregistrăm și noi în viața noastră bisericească, cari s'au perondat și succedat unii pe alții fără să ne fi lăsat cel puțin mângăerea de a scii în mod fidel cele petrecute, ca să retăcem de miseriile, cari le am moștenit în decurs de deci de ani, de suferințele, de zăpăcelile și asuprile, cât am stat sub ierarhia sērbescă așa, ca e mirare, cum de au putut rezistă credincioșii nostri atâtea atacuri și atentate, ce s'a făcut la sufletele lor, și nu au pā-

răsit cu toții legea străbună. Tōte aceste trebuie să le ținem în vedere, de toți factorii trebuie să ținem cont, ca să scim așteptă după adevăratul merit izbândile cucerite în timpul cel mai nou, de 20 de ani, căci numai așa vom judecă imparțial, numai așa vom scii să continuăm opera cea grea a dezvoltării noastre bisericești, când vom fi în clar cu tōte ce a fost și ce este ađi și ce ar putea fi, dacă cauze neatērnătoare de factorii interni, cauze externe, nu ar fi și ele responsabile de rezultatul acțiunilor noastre.

Vom începe cu cultura clerului nostru, ca a unui factor însemnat în viața noastră bisericească.

Sunt încă mulți dintre noi, cari scim și cunoscem mulți preoți bătrâni, cari nu și-au făcut studiile lor nici în liceu ori gimnasiu, ci au fost ridicați la trēpta de preoți din necesitate, ca să se pōtă împacă trebuințele sufletesci ale credincioșilor.

Numărul acestor preoți s'a împuținat, ei sunt de tot rari, și locul lor îl ocupă ađi parte mare bărbați trecuți prin gimnasiu, cari și-au făcut studiile lor în seminariul nostru Andreian, cu regulat de 3 ani de dila, în care timp au avut ocașiune a se înarmă cu armele cunoștințelor, ce se recer pentru un conducătoriu al unei parochii. Succesele dobândite în restimpul din urmă în ce privește cultura clerului, vom putē dīce, că sunt multămitore și ele ar fi și mai îmbucurătoare, dacă preotul, ajuns în parochie, nu ar avē a luptă cu atâtea greutăți, dacă nu ar trebui să se ocupe cu tot dea-dinsul de necesitățile traiului de dī, și de mijlōcele, prin cari sē-i fie posibil a se susține pe sine și familia.

Este deci o strinsă legătură între cultura spirituală și între avere, acest motor principal al tuturor acțiunilor omenesci, și de aceea, nu lipsa de bunăvoință, nu zelul unuia sau altuia e de vină, că nu face progrese în cele sociale și în cele literare, ci curat numai sēracia, lipsa de mijlōce, cu care luptă o parte considerabilă din preoții nostri, fără ca să le stea în putere de a-și putē ameliora sōrtea lor.

Poporul a sēracit și sērăcesce pe dī ce merge, prestațiunile cătră stat, comitat și comună s'au înmulțit în mod înțepătoriu și așa pōtinele prinose de cari se bucură preotul, pentru serviciile sale încep a scādē și a fi cunoscute mai mult după nume, ēr venitele stolare după epitrahil cum sunt: cununii, botezuri și îngropăciuni, trebuie să-le încasseze, când pōte și de multe ori să facă dungă preste ele din cauza, că are și el inimă, vedē, că nu are de unde le scōte.

Da chiar și când aceste venite ar încurge regulat, pōte un om să susțină din ele casă, familie și copii la scōlă? dīare și tace de membrii la dī-

ferite reuniuni? de unde în mod imperativ rezultă, că preoții nostri se dau după economie, pentru acēsta jertfesc timp și muncă, negligă studiul, negligă ocupațiunea lor principală, cartea, și se trezesc după un timp ôre-care cu cercul lor de vedere strēm-torat, că conexiunile cu conscolarii s'au intrerupt, numai e nimica din omul de odinioară, ce promitea a fi un stēlp al bisericești, un apērătoriu infocat al dreptății, un luminatoriu al poporului, totul e stins din el, ambițiunea, focul acela divin ce inspiră a deveni factor în lume, tōte aceste pentru el sunt nisce idei fără valōre, lumea o privește din punct de vedere material și natural, din punct de vedere: „nervus rerum”, pentru cealaltă lume nu există, decât o lume, în care fie-care e datoriu a-și căștigă traiul de ađi pe mâne pentru sine și familie.

Din toate constatate până aci ne vom esplică fōrte ușor motivul, ce a înduplecat pe sinodul archidieceșan în ședința sa dela 6/18 Maiu 1888 a modifică § 79 din regulamentul seminarial, că adecă pentru venitoriu să se primescă la cursul teologic și tineri cu 4 clase gimnasiale și cursul pedagogic, căci la din contră numărul prescriș de 90, nu se pōte completă cu tineri absoluți de gimnasiu și de cei cu 6 clase, și rēul este de a se căută numai în dotațiunea cea miseră a parochiilor. Am rē-sfoit bugetul consistoriului archidieceșan pe anul 1889 și nu am aflat decât 2 pozițiuni pentru dotațiunea clerului, una la fondul Rudolfin, înființat de Escelenția Sa archiepiscopul nostru cu 7 mii floreni, și una la fondul bisericești cu 2 mii floreni sub titlul: „Ajutoriu bisericești sērace!” În mārginile acestui buget e drept, că cu greu și încet vom ajunge a amelioră parochiile sērace din diferite părți ale archidieceșei, dar începutul ar trebui făcut prin cumpērarea de pământ, cel puțin în fie-care an pentru 9 parochii, în cari nu se pōte ocupă parochia în lipsa de dotațiune corespundătoare.

Numai atunci suntem în drept a pretinde ca tineri maturisanți să vină la clerică, când le am asigură în parte un venit din parochie, după care să pōtă trăi! Până atunci tōte propunerile de a se sistă cursul eștraordinar se lovesc de stăruințele celor ce cer o cultură mai înaltă pentru clerul nostru, osēndit în parte mare a trăi din venitele stolare, cari sēmēnă mult cu o cerșitorie modernă.

Sinōdele noastre vor trebui pentru viitoriu să se ocupe cu totdeadinsul de ameliorarea sōrții preotului, dacă e ca să se avē o succursă eștraordinară în cler, dacă e ca să se sistese cursul eștraordinar, și în fine dacă e, ca să putem ține clerul nostru la

FOIȚA.

Felicia.

Din englezesc.

I.

(Urmare din Nr. 24.)

Felicia și Deborah rămăseseră prea de timpuriu orfane. Ele locuiau la buna lor. Trei ani după călătoria lui Jack în Australia murii și buna Gerard. Copilele se mutară acum la mătușă lor. O femeie avută, vėduvă și fără copii. Mătușă Brooke era prē fericită. Sarcina de a îngriji de două frumseși ca nepōtele ei, era deosebită onōre pentru ea. Ba și observase vėduva, că societatea ei este cu mult mai încântătoare, de când soriră nepōtelele. Felicia și Deborah, cari la buna lor trăiseră ceva cam retrase, se bucurau de asemenea de schimbarea petrecută. Și și puteau să se bucure, deōre ce frumseșă lor cauza deosebită plăcere ori cui, cine numai convenia cu ele.

Jack Tfolliot avuse să întempe în Australia multe greutăți. Se convinsese pe deplin, că norocul nu se află nicăiri fără trudă și muncă. După 5 ani Deborah primii o epistolă dela el. Jack împărtășia iubitei sale, că afacerile lui îi merg spre bine și-și

esprimă speranța preste puține luni a se reintōrce în Anglia. „Privesc ca sosit timpul — scria el intraltele — când voi putē numi pe mica și drăgălașă Deborah de a mea.” Se plāngea totodată, că Deborah e ceva cam nepăsătoare, deōre ce i scrie prē aborori. Atribuia acēsta împregiurare lipsei de timp. „Desigur petrecerile neconținute și triumfele secerate — închee el — îți răpesc tot timpul, așa încât nu-ți mai prisosesc nici chiar pentru a-mi scrie câte o epistolă mai lungă, după cum te obicinui-ai mai nainte!”

Esteriorul Deborei se schimbase prē puțin, de când Jack i spusese, că o iubese. I se rotunziseră încâtva formele și mai crescuse ceva. Intraltele nu diferia întrun nimic, acum de atunci. Felicia trecuse printr'o metamorfosă radicală. Copila drăgălașă și sulegetă luase chipul unei femei frumoșe de minune și se deosebia de Deborah așa de tare, cum numai se pot deosebi două surori de sine. Deborah era scundă în statură, avea teint brunet și nisce ochi mari și negri, și un nas și bărbie, cari dovediau sburdălnicie. Felicia înaltă și blondină; fața ei ca o rosă, ēr coștele ei blonde și lucuroșe acoperia fruntea ei cea albă, de sub care priveau nisce ochi ca doi luceferi de sēră. În risul eicel drăgălaș și în ochii cei vineți — albaștrii sezăria puțină melancolie. Dar acēsta avē farmecul de ai potēntă frumseșă și a nebunii bărbații. Felicia și Deborah

triumfaseră în două sesōne. Ele împărtășeră numeroșe corfe tuturor celor ce le făceau oferte mai seriōse. Deborah devenise cocheta, cu tōte acestea povestea lui Jack cu francheță tōte aventuriile și cuceririle sale, ēr Jack își cugetă, că până în francheță o nevinovăție naivă. Felicia nu cocheta cu nimeni, drept aceea junii și umblau în ruptul capului după ea și se nisuiu a se asigură de simpatiile și favōrea ei; dar zădarnic, căci ea refusa pe fie-cine într'un mod blând și dulce — propriu ei.

Intr'una dintre după ameđile sesonului al doilea se aflau, din întâmplare, amēndōuē surorile acasă. O raritate ne mai pomenită, deōre ce invitările li se grāmădiau în fie-care dī. Felicia ședea nepăsătoare, răzimată într'un fotel dinaintea ferestrii deschise și privia în pārēul, ce se estindea vis a vis de casa mătușei Brooke. Mānile ei împletite i se slobeziseră în pōlă, ēr gândurile, ca nisce telegrafice, sburau departe, departe . . . asupra locuitorilor din London.

Deborah se întinsese pe sofă și se prefăcea, că cetese. Dar că nu cetia, se vedea chiar și după carte, pe care o ținea întōrsă în māni. Se vedea, că n'ō interesază. Nu peste mult ea intrerupe tăcerea, ce le cuprinsese de vr'ō câteva minute, și, conform obiceiului femeilor, începură a vorbi. (Va urma).

Nr. 215.

[36] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Ghijasa inferioară, din protopresbiteratul Agnitei se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”.

Venitele parohiale sunt:

- 1. Dela 164 familii câte o măsură cucuruz à 1 fl. 164 fl.
2. Folosirea porțiunii canonice 160 „
3. Dela înmormântări și săvârșirea sântelor taine a botezului, cununii și a altor funcțiuni de preste an 76 „
Suma 400 fl.

Doritorii de a ocupa acesta parohie, au a-și substerne cererile concursuale, instruite conform dispozițiilor statutului organic și regulamentului pentru parohii din anul 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei (posta Agnita, Szent-Agothá) până la termenul sus indicat.

Informațiuni despre starea acestei parohii se pot dá mai de aproape din partea subseminatului oficiu protopresbiteral.

Agnita 11 Februarie, 1889.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei.

Sabin Piso, protopresb.

[30]

CONCURS.

1-3

Pentru ocuparea postului de moșă în comuna S a d u, se escrie prin acesta

concurs, carele e împreunat cu următoarere emolumente:

- a) salariu fics 60 fl. v. a., solvibili în rate quartale din cassa alodială.
b) quartir liber;
c) 2 stângini de lemne;
d) dela fie-care nascere câte 50 cr.; mōsa însă e indatorată a cerceta pe chendela în 8 zile după nascere.

Dela reflectante la acest post se pretinde ca ele să fie mōse diplomate. Acelea cari vor produce diplomă dela institutul de moșit din Cluș vor fi preferite.

Cererile au a se înaintá la primăria comunală cel mult până în 25 Martiu 1889.

Sadu, in 25 Februarie, 1889.

Primăria comunală.

Savu Dregiciu, Const. Popovici, primariu, notariu.

Nr. 113

[37] 1-3

EDICT.

Maria I. Frățilă din Bungard, carea de șapte ani a părăsit cu necredință pe bărbatul ei Achim Spănu din Gusteriță, fără a se scí ubicațiunea ei, se provocă prin acesta, ca în termen de șase (6) luni și anunit până la 6 Septembrie a. c., să se prezenteze înaintea oficiului protopresbiteral subscris, pentru-că la din contră, procesul divorțial intentat de Achim Spănu, se va pertractá și hotărâ în înțelesul prescrișelor în vigore.

Sibiiu, 3 Martiu, 1889.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Sibiului.

I. Hannia, adm. protopp.

Sz. 960/1889 plg.

[27] 3-3

Hirdetmény.

A hondonfi — általános határtagositási ügyben az előmunkálatok megkezdése u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költség előirányzat elkészítése végett a határnapot folyó évi Aprilis 4-re d. e. 10 órára tűzöm ki, Hondonf községbe a községi iroda helyiségbe, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamatát megakadályozni nem fogná.

Az erszébetvárosi kir. törvényszék kiküldött bírāja.

Erszébetváros 1889 márczius 2-án, Kelemen, eljáró bíró.

Sz. 986/889 plg.

[26] 3-3

Hirdetmény.

A szászvárosi határtagositási ügyben az előmunkálatok megkezdésére u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költség előirányzat elkészítése végett a határnapot folyó év April hó 6-ik napjának dél előtt 9 órájára tűzöm ki Szász-városon a községi iroda helyiségbe, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik vagy másik fél meg nem jelenése a tárgyalás folyamatát megakadályozni nem fogná.

Az erszébetvárosi kir. törvényszék nevében.

Erszébetváros 1889 márczius 5-én.

Incze Domokos, eljáró bíró.

Sz. 959/1889 plg.

[28] 3-3

Hirdetmény.

Az erszébetvárosi általános határtagositási ügyben az előmunkálatok megkezdése u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költség előirányzat elkészítése végett a határnapot folyó évi Aprilis 5-re d. e. 10 órára tűzöm ki a kir. törvényszék ülési nagy termében, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik vagy

másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamatát megakadályozni nem fogná.

Az erszébetvárosi kir. törvényszék kiküldött bírāja.

Erszébetváros 1889 márczius 2-án. Kelemen, eljáró bíró.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemănat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli, acere, colică, catar de stomach, acereală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau încercare de a se mișca, și în cazurile de Sibiium, flegmă, și hemoroizi. Pretul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebunțarea lor 40 cr., o sticlă dublă 70 cr. [1907] 21-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady. Kremser (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe explicarea la întrebunțarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile. Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna, embalajia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra prevădută cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca explicarea la întrebunțarea lor, care se adă la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremser.

Veritabile se pot căpăta: Sibiiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teusch, farmacia Karl Herzberg. — Hatég, farmacia Josef Osonka. — Szász-Regen, farm. Emil Wermescher. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keszeli. — Salung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — Cohalm (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — Salung Hoszufalu, farmacia Gustav Jekelius.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Arad, Timisoara, Sibiu, and other locations. Includes columns for train types (Tren de persoane, Tren accelerat, Tren omnibus, Tren mist) and times.